

Kategorie: Úřední slídil

Vítěz: Poslanci MONIKA ČERVÍČKOVÁ a JIŘÍ MAŠEK za návrh na zavedení povinného registrování rodných čísel lidí nakupujících anonymní SIM karty

Poslanci Červíčková a Mašek (oba ANO) jsou podepsáni pod pozměňovacím návrhem k novele zákona o elektronických komunikacích, která je v současné době v legislativním procesu v Poslanecké sněmovně, v němž navrhuje upravit povinnost prodejců předplacených SIM karet získávat od kupujících údaje o rodném čísle a v případě cizinců o jménu, příjmení, datu a místu narození. Tyto údaje jsou pak povinni předávat operátorům, kteří by je pak na vyžádání měli předávat policii a zpravodajským službám. Návrh má přispět ke snaze bezpečnostních složek bránit využívání SIM karet, u nichž operátoři nevedou evidenci jejich držitelů. Jako mnohé podobné návrhy, je i tento odůvodněn bojem proti terorismu a závažné kriminalitě.

Předkladatelé se ve svém pozměňovacím návrhu vrací k návrhu Bezpečnostní informační služby, která zrušení anonymity SIM karet žádala neúspěšně v připomínkovém řízení. Důvodem pro zavedení registrů držitelů SIM karet je podle předkladatelů skutečnost, že české předplacené karty mohou být údajně využívány teroristy či k páčání závažné kriminality. Toto tvrzení je jistě pravdivé. Předkladatelé nicméně k celému problému přistupují zcela bez zohlednění zásahu do práva na soukromí. Kromě obecného konstatování, že anonymní SIM karty jsou využívány teroristy z Islámského státu a údajně byly použity při teroristických útocích v roce 2015, nepřináší žádná čísla, v kolika případech například jejich užití znemožnilo objasnění trestných činů. Pro případné posouzení proporcionality takového kroku, který vedle omezení soukromí komunikace povede k vytváření registrů osobních údajů včetně rodných čísel v šuplících trafikantů, jde přitom o zcela zásadní otázky.

Neméně zásadní je skutečnost, že jak sami předkladatelé uvádějí, tak anonymní SIM karty jsou dostupné ve většině ostatních států EU. Což mimochodem oslabuje jak efekt takového řešení pokud jde o vymýcení komunikace přes anonymní SIM karty v případě teroristů a organizovaného zločinu, tak i argument, že možnost zakoupení anonymních SIM karet může vést k ohrožení mezinárodní prestiže České republiky.

Co předkladatelé ani nezmiňují, tak v současné době existují mnohem efektivnější nástroje utajení komunikace, zejména přes různé jednoduše dostupné a masově rozšířené komunikační aplikace s různou mírou zabezpečení a šifrování, které jsou pro policii či zpravodajské služby mnohem tvrdší a často nerozlouknutelným oříškem. Samozřejmě pak pro pachatele závažných trestných činů jsou tyto komunikační nástroje o dost atraktivnější než prosté anonymní SIM karty. Povinné registrace by tak dopadly plošně hlavně na ty, kteří se ničeho nezákonného nedopouští.

Navrhovaná úprava by tak byla jen dalším bezzubým nástrojem v nekončící snaze bojovat proti důvěrnosti elektronické komunikace, kam se řadí i plošný sběr provozních a lokalizačních údajů, který Česká republika provádí dlouhodobě v rozporu s evropskou právní úpravou i judikaturou Soudního dvora Evropské unie, nebo opakovaně snahy zavést prolamování šifrování.

Je dobře, že Ministerstvo průmyslu a obchodu nevyhovělo požadavku BIS o začlenění povinných registrací, a že se podle všeho staví rezervovaně i k návrhu obou poslanců. Věříme, že udělení této anticeny přispěje k tomu, aby tento pozměňovací návrh Poslanecká sněmovna odmítla.

Zdroje:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/3240094-dva-poslanci-ano-navrhují-prolomit-anonymitu-u-předplacených-sim-karet>

<https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=ALBSBJSG7R5U>